

Овчарук О. В.

доктор педагогічних наук, професор, завідувачка відділу компаративістики інформаційно-освітніх інновацій, Інститут цифровізації освіти НАПН України, Київ, Україна,
ovcharuk@iitlt.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7634-7922>

РОЛЬ ІНСТРУМЕНТІВ МОНІТОРИНГУ САМООЦІНЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ У ПОДОЛАННІ ВИКЛИКІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖЖІ

Анотація. У статті розкрито роль інструментів самооцінювання рівня цифрової компетентності вчителів в Україні та зарубіжних країнах. Описано онлайн-інструменти самооцінювання, що застосовуються для перевірки рівня цифрової компетентності в країнах Європи й в Україні (EUROPASS, MyDigiSkills, «Цифрограм»). Проаналізовано вітчизняну нормативно-правову базу моніторингу якості освіти, у т. ч. оцінювання професійної компетентності вчителів у контексті досягнення стандартів. Виокремлено наукові праці українських і зарубіжних учених, присвячені питанням оцінювання цифрової компетентності вчителів, моніторингу якості освіти в цьому контексті, та міжнародні рекомендаційні документи. Наведено основні орієнтири щодо стандартів і показників рівня цифрової компетентності вчителя відповідно до європейських підходів. При цьому акцент зроблено на здатності вчителів підтримувати й використовувати цифрове освітнє середовище школи та організовувати навчальну, організаційну й самонавчальну діяльність. Розкрито проблеми, що виникають останніми роками під час організації дистанційного навчання, та потреби професійного розвитку. Наведено результати опитування вчителів упродовж 2022–2024 рр. українськими дослідниками стосовно їхніх потреб і рівня цифрової компетентності. Наукова новизна дослідження полягає в розробленні системного підходу до самооцінювання цифрової компетентності вчителів, його постійного моніторингу на основі зазначеного вітчизняного досвіду. Запропоновано розробити механізми для запровадження системного підходу до моніторингу потреб учителів і виявлення рівня їхньої цифрової компетентності, здійснювати постійне оновлення програм професійного вдосконалення з урахуванням роботи вчителів в умовах обмежень та реалій воєнного часу.

Ключові слова: самооцінювання, цифрова компетентність, моніторинг, учитель, заклади загальної середньої освіти.

JEL classification: I20, I21, I29.

DOI: 10.32987/2617-8532-2025-1-17-27.

Уміння вчителів використовувати цифрові інструменти в професійній діяльності сьогодні є одним із ключових для української системи освіти. Виклики, що постали перед закладами загальної середньої освіти (ЗЗСО) протягом останніх трьох років вій-

ни, розв'язаної рф в Україні, змусили вчителів перейти на дистанційну форму навчання з учнями та переорієнтуватися на нові форми й технології навчання, де головну роль відіграють цифрові засоби. Вимушена тимчасова евакуація та переміщення уч-

© Овчарук О. В., 2025

нів і вчителів у поєднанні з втратою важливої шкільної інфраструктури значно посилили емоційний стрес як для учнів, так і для їхніх родин. Перед учителями постало завдання долати ці потрясіння, організовуючи ефективний освітній процес.

Тематика оцінювання цифрової компетентності вчителів і учнів досліджується в вітчизняними й зарубіжними вченими та педагогами-практиками. У працях В. Бикова, С. Литвинової, О. Спіріна, О. Пінчук розглянуто питання організації дистанційного навчання й вимоги до рівня цифрової компетентності педагога. Дослідники виокремлюють ключову роль вчителя в організації освітнього середовища, розробляють концептуальні підходи до інформатизації освіти [1]. О. Гриценчук, І. Іванюк, О. Овчарук, І. Малицька, О. Кравчина [2] аналізують вітчизняну та зарубіжну практику використання цифрових інструментів українськими вчителями для організації дистанційного навчання, пропонують інструменти самооцінювання цифрової компетентності вчителя, наголошують на важливості постійного професійного розвитку педагогів щодо застосування ІКТ для організації освітнього процесу. Т. Глушкова, К. Гурба, Т. Хуг, Н. Морзе, Т. Носкова, Е. Трибульська [3] вивчають надання STEM-освіти в різних країнах із точки зору адаптивного навчання. Е. Пісула, Д. Паньковський, І. Новаковська, А. Банасяк, К. Витрихевич-Паньковська, М. Маркевич, А. Йорчак [4] досліджують організацію навчання під час пандемії COVID-19 у школах; Х. Андраде – питання учнівського самооцінювання та ролі вчителів [5].

Для підтримки вчителів і учнів ЗЗСО під час дії в Україні воєнного стану МОН оприлюднило низку нормативних документів, зокрема наказ «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 15.05.2023 № 563 [6]. У цьому документі визначено процедури й порядок оцінювання результатів навчання та отримання учнями документів про освіту. Також підкреслюється необхідність враховувати додаткове навантаження на педагогів і школярів під час дистанційного навчання, зокрема тих, хто навчається за кордоном зі статусом тимчасового захисту.

Нормативно-правові засади оцінювання, самооцінювання та моніторингу освітньої діяльності в Україні закріплено розпорядженням Уряду «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року» від 14.12.2016 № 988 [7]. Також ці питання регулюються законами України «Про освіту» і «Про повну загальну середню освіту» [8; 9]; наказами МОН «Про затвердження порядку проведення моніторингу якості освіти» від 16.01.2020 № 54 [10], «Про затвердження Програми загальнодержавного зовнішнього моніторингу якості початкової освіти» від 24.04.2023 № 473 [11], «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти» від 30.11.2020 № 1480 [12]. Окрім того, заклади освіти створюють внутрішню систему забезпе-

чення якості освіти, елементом якої є самооцінювання. При цьому заклад, наприклад, може обирати щорічне самооцінювання за рівнями освіти (початкова, базова, профільна освіта) за певними видами діяльності, у т. ч. оцінювати стан освітнього середовища та організації форм навчання, зокрема дистанційного навчання в школах [13]. Варто додати, що ще у 2021 р. Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію розвитку цифрових компетентностей, де наголошено на необхідності розроблення концептуальних засад державної політики у сфері розвитку цифрових навичок, а також створення системи індикаторів для моніторингу стану розвитку цифрових навичок і цифрових компетентностей [14].

У відповідь на це Мінцифри в співпраці з МОН було розроблено інструмент «Цифрограм», який дає змогу визначити рівень цифрової компетентності для вчителів, та запущено його на порталі «Дія. Цифрова освіта». Вказаний інструмент оцінює цифрову компетентність вчителя за 21 показником і 5 галузями (вчитель у цифровому суспільстві, професійний розвиток, використання цифрових ресурсів, навчання та оцінювання учнів, розвиток цифрової компетентності учнів) [14]. Зазначимо, що «Цифрограм» не є обов'язковим для проходження вчителями атестаційних процедур, проте його рекомендують використовувати як інструмент самооцінювання цифрової компетентності. «Цифрограм» побудовано на основі Європейської рамки цифрових компетентностей для громадян DigComp 2.1 [15], що була частково адаптована вітчизняними фахівцями до українських реалій. Слід заува-

жити, що він зазнав певної критики з боку вчителів і науковців у сфері освіти через недостатнє врахування потреб та реалій для вчителів різних предметів, а також орієнтованість на досить глибокий рівень знань і навичок у галузі інформатики, що ставить у нерівне положення вчителів різних предметів [16]. Однак зазначене не знижує цінності цього інструмента для розвитку цифрової компетентності, а лише свідчить про необхідність урахування при його вдосконаленні міжнародних підходів до оцінювання та самооцінювання цифрових навичок і компетентності вчителя, а також перегляду вітчизняних програм підготовки й підвищення кваліфікації вчителів. Сьогодні «Цифрограм» пропонує низку інструментів для самооцінювання вчителів та інших фахівців (державних службовців, медичних працівників, бібліотекарів) [17].

У 2018–2022 рр. Київський національний університет імені Тараса Шевченка в співпраці з Мінцифри та за підтримки Erasmus+ започаткував проєкт DComFra, що призвів до розроблення «Концептуально-референтної рамки цифрової компетентності педагогічних й науково-педагогічних працівників», на основі якої створено «Цифрограм» для вчителів та інших фахівців [18].

Міжнародна спільнота приділяє велику увагу розвитку цифрової компетентності громадян і вчителів, пропонуючи універсальні інструменти самооцінювання цифрової компетентності відповідно до професії й потреб людини. У міжнародних документах ЄС, зокрема рекомендаціях Європейського парламенту, цифрова компетентність визначається як критичне та відповідальне

застосування цифрових технологій у навчанні, роботі та для участі в житті суспільства. До цифрової компетентності відноситься також інформаційна й медійна грамотність і вміння використовувати дані, спілкуватися та співпрацювати, створювати мультимедійний контент, застосовувати цифрові засоби безпеки, розв'язувати проблеми [19].

EUROPASS – це платформа, що пропонує інструмент для перевірки цифрових навичок для громадян Європи, яким можуть скористатися й українські громадяни [20]. Інструмент дає змогу перевірити цифрові навички та створити свій онлайн-профіль, на основі отриманих результатів знайти можливості для підвищення рівня цифрової компетентності (рис. 1).

З урахуванням рекомендацій європейських інституцій Центр цифрових наук (Данія) пропонує проводити самостійну оцінку цифрових компетентностей за допомогою інтерактивного онлайн-інструмента для самооцінювання «Колесо цифрової компетентності» (Digital Competence

Wheel), побудованого на основі дослідницького проєкту Євросоюзу DIGCOMP, що розпочався після включення Європейським парламентом цифрової компетентності до восьми ключових компетентностей для навчання впродовж життя (рис. 2) [21].

Цей інструмент дає можливість створити власну, персоналізовану модель розвитку цифрової компетентності, орієнтовану на потреби організації, та відслідковувати динаміку протягом певного часу. Інструмент пропонує керуватися такими галузями цифрової компетентності: 1) інструментальні навички використання цифрових інструментів і медіа; 2) знання, теорія та принципи, пов'язані з технологіями; 3) ставлення до стратегічного застосування цифрових інструментів, відкритість, критичне розуміння, креативність, відповідальність та незалежність. Знання й навички інструмент пропонує поділити на три підкатегорії: продуктивні, інформативні, комунікативні. Ставлення, у свою чергу, на такі: ставлення до цифрового виробництва, до комунікації та

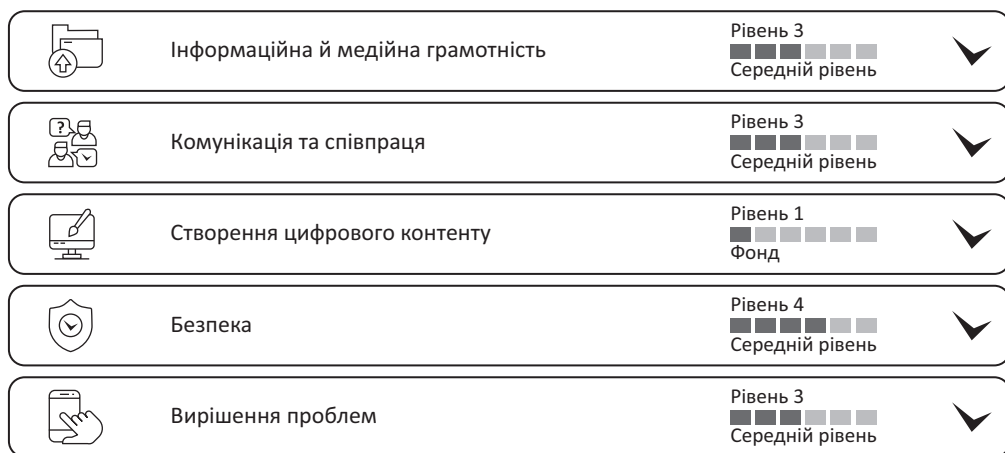

Рис. 1. Відображення отриманих результатів самооцінювання цифрової компетентності на сторінці платформи EUROPASS

Джерело: [20].

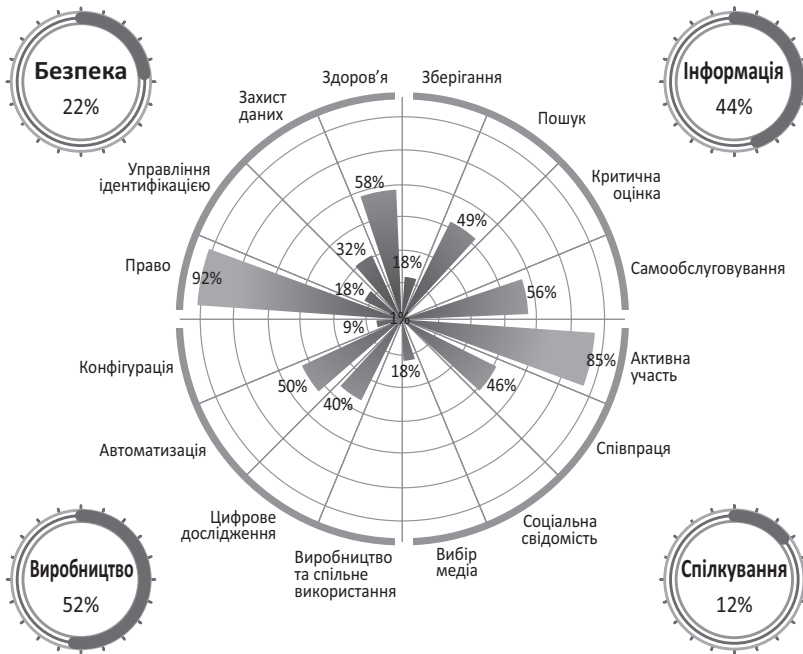

Рис. 2. Колесо цифрової компетентності

Джерело: [21].

до інформації. Ці галузі взаємопов'язані й перетинаються між собою.

На основі європейських рекомендацій і в рамках так званого Індексу цифрових споживачів Міністерство освіти Великої Британії запропонувало рамку базових цифрових навичок, що призначена для виявлення рівня цифрової грамотності у сфері праці, отримання споживчих, зокрема банківських, послуг. До базових цифрових навичок у цій рамці віднесено розв'язання проблем, комунікацію, транзакції та обробку інформації (рис. 3).

Ще один інструмент, що розроблено на основі рамки цифрової компетентності DigComp 2.2 [23] і дає змогу здійснити самооцінку цифрових навичок, запропоновано Спільним дослідницьким центром ЄС – MyDigiSkills [24]. Його створено за ліцензією Creative Commons ком-

панією ALL DIGITAL у рамках проекту DigCompSAT Спільної дослідницької ради Єврокомісії. Інструмент містить запитання, доступні для зареєстрованих користувачів, за п'ятьма галузями цифрової компетентності: інформаційна грамотність, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту, безпека, розв'язання проблем. Запитання спрямовано на виявлення навичок, знань і ставлення до використання цифрових технологій. MyDigiSkills запропоновано для застосування в мережі центрів цифрової компетентності (ALL DIGITAL), де дорослі й діти можуть отримати доступ до Інтернету та опанувати цифрові компетентності, а також перевірити свій рівень. Європейський дослідницький центр також проводить загальноєвропейський моніторинг цифрової компетентності, що дає змогу виявити

Рис. 3. Рамка базових цифрових навичок (Велика Британія)

Джерело: [22].

загальноєвропейський показник цифрових навичок Євростату (DSI) і може бути корисним для розуміння рівня цифрової компетентності громадян у масштабах країни.

З огляду на міжнародний досвід і важливість постійної підтримки вчителів в Україні в сучасних реаліях, Інститутом цифровізації освіти спільно з ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» у 2019 р. було розроблено анкету для вчителів щодо їхнього ставлення до використання ІКТ у здійсненні освітнього процесу. Опитування, проведені протягом 2019–2021 рр., дали змогу створити інструмент самооцінювання цифрової компетентності вчителя на основі Європейської рамки цифрової компетентності, який було апробовано впродовж 2022–2024 рр. поспіль [25–27]. У 2022 р. було опитано 54 254 вчителі, у 2023 р. – 42 708, у 2024 р. – 26 227 учителів ЗЗСО. Найбільшу категорію респондентів ста-

новили вчителі початкової школи, української мови й літератури, іноземних мов, природничих дисциплін, математики та інформатики, а також основ здоров'я, громадянської освіти, практичні психологи. Зазначені опитування засвідчили важливість і необхідність використання цифрових засобів та інструментів українськими педагогами й виявили рівень їхньої цифрової компетентності на основі самооцінювання. Зокрема, високий рівень (понад 60 %) учителі продемонстрували у сфері комунікації та співпраці, створення цифрового контенту; середній (близько 46 %) – у сфері розв'язання проблем; низький (менш ніж 36 %) – у сфері безпеки й програмування; 15 % вчителів зацікавлені у використанні штучного інтелекту та звертаються до нього під час вирішення професійних питань.

Опитування також дало можливість виявити низку проблем, з яки-

ми стикаються вчителі в Україні в реаліях воєнного часу. Зокрема, педагоги зазначили про складнощі з проведенням занять під час повітряних тривог і блекаутів, за відсутності стабільного Інтернету та у зв'язку з необхідністю переорієнтовуватися на дистанційні форми навчання учнів. Істотне зростання частки використання цифрових інструментів зумовило потребу у вивченні нових інструментів, застосуванні нових форм і методів навчання з учнями. Тобто вчителі наголошують на важливості фахового зростання в царині використання ІКТ як для створення цифрового освітнього середовища, так і для здійснення освітнього процесу. Серед проблем називали також незадовільний емоційний стан учнів та вчителів і необхідність опановувати способи подолання стресу.

Проведене дослідження щодо організації самооцінювання рівня цифрової компетентності вчителів в Україні й зарубіжжі дало можливість з'ясувати, що наразі налагоджено підтримку вчителів та громадян загалом як на міжнародних, так і на вітчизняних платформах, які допомагають виявити власний рівень цифрової компетентності та визначити шляхи вдосконалення. Варто наголосити на необхідності постійного професійного поступу вчителів у сфері використання ІКТ, оскільки потреба в застосуванні штучного інтелекту й ви-

вченні основ програмування зростає. Також існує розвинена система вибору онлайн-навчання для вчителів. Однак потребують уваги та подальшого розвитку такі питання, як методи й форми використання цифрових інструментів, оновлення індикаторів цифрової компетентності відповідно до технічного прогресу, забезпечення захисту учнів і вчителів від кіберзагроз, організації цифрового середовища та його технологічної підтримки, постійного моніторингу потреб учителів. Окрім того, перспективними є питання надання відкритого доступу до освітніх ресурсів, запровадження рівних прав для всіх щодо захисту інтересів у цифровому просторі, забезпечення захисту персональних даних учнів і вчителів, академічної доброчесності. Майстерність учителів у користуванні цифровими засобами може бути предметом самооцінки та моніторингу їхніх загальних професійних навичок, тому важливо розробити механізми для застосовування системного підходу до моніторингу потреб учителів і самооцінювання рівня їхньої цифрової компетентності. У цьому контексті необхідно вміти оцінити свої компетентності щодо використання цифрових засобів та усвідомити потреби професійного розвитку, а застосування системного підходу до процесу самооцінювання цифрової компетентності вчителів має стати складовою освітньої реформи в Україні.

Список використаних джерел

1. Биков В., Спірін О., Пінчук О. Сучасні завдання цифрової трансформації освіти. *Вісник Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2020. № 1. С. 27–36. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(1\).2020.27-36](https://doi.org/10.35387/ucj.1(1).2020.27-36).
2. Результати онлайн-опитування «Готовність і потреби вчителів щодо використання цифрових засобів та ІКТ в умовах війни: 2023»: аналіт. звіт / О. В. Овчарук та ін. ;

за заг. ред. / О. В. Овчарук. Київ : ІЦО НАПН України, 2023. 81 с. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.25529.34402>.

3. New technologies in personalisation of STEM and STEAM education – international context / T. Glushkova et al. *International Journal of Continuing Engineering Education and Life-Long Learning*. 2022. Vol. 32, No. 5. P. 591–615. DOI: <https://doi.org/10.1504/ijceell.2022.125730>.

4. Nauczyciele w sytuacji powrotu do szkół w czasie pandemii SARS-CoV-2. Raport z badań przeprowadzonych od 10 września do 10 października 2020 / E. Pisula i wsp. DOI: <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/6ZNCE>.

5. Andrade H. L. A critical review of research on student self-assessment. *Frontiers in Education*. 2019. Vol. 4. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2019.00087>.

6. Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні : наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/89142/.

7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.

8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 06.05.2025).

9. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 06.05.2025).

10. Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text>.

11. Про затвердження Програми загальнодержавного зовнішнього моніторингу якості початкової освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2023 № 473. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0473729-23#Text>.

12. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 № 1480. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1480729-20#Text>.

13. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ : Державна служба якості освіти, 2020. 240 с. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Serpneva%20conferentcia/Abetka_dlya_Dyrektora_2020_compressed.pdf.

14. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>.

15. Carretero Gomez S., Vuorikari R., Punie Y. DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. DOI: <https://doi.org/10.2760/38842>.

16. Алексеев В. Чому вчителі обурюються тестом на порталі «Дія. Цифрова освіта». *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/c/pedagogy/post/42575>.

17. Тести. *Дія. Освіта* : вебсайт. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua/digigram>.

18. Бронін С. DComFra: Рамка цифрових компетентностей для українських вчителів та інших громадян. Київ : Київський Національний Університет імені Тараса Шевченка, 2023. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/prezentacziya_dcomfra_25.07.2023_s.bronin.pdf.

19. Key competencies for lifelong learning / European Commission. Luxembourg : Publications Office, 2019. DOI: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>.
20. Test your digital skills / Europass. URL: <https://europa.eu/europass/digitalskills/screen/home>.
21. The Digital Competence Wheel. An interactive online tool that maps Digital Competences / Center for Digital Dannelsen. URL: <https://digital-competence.eu/>.
22. The Essential Digital Skills Framework. *FutureDotNow*. URL: <https://futuresdotnow.uk/about-us/the-essential-digital-skills-framework/>.
23. Vuorikari R., Kluzer S., Punie Y. DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes. Publications Office of the European Union, 2022. DOI: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/115376>.
24. MyDigiSkills : вебсайт. URL: <https://mydigiskills.eu/>.
25. Овчарук О., Гриценчук О., Кравчина О. Моніторинг готовності та потреб вчителів щодо використання цифрових засобів та ІКТ : аналіт. звіт / Ін-т цифровізації освіти НАПН України. Київ, 2024. 100 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743978/>.
26. Овчарук О., Сороко Н., Шимон О. Самооцінювання цифрової компетентності вчителів : аналіт. матеріали / Ін-т цифровізації освіти НАПН України. Київ, 2024. 94 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743738/>.
27. Ivaniuk I. V., Ovcharuk O. V. Problems and needs of teachers in the organisation of distance learning in Ukraine during quarantine caused by COVID-19 pandemic: 2021 research results. *Information Technologies and Learning Tools*. 2021. Vol. 85, No. 5. P. 29–41. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v85i5.4669>.

Oksana Ovcharuk

Dr. Sc. (Pedagogical), Professor, Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine, ovcharuk@iitlt.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7634-7922>

THE ROLE OF SELF-ASSESSMENT MONITORING TOOLS OF TEACHERS' DIGITAL COMPETENCE IN OVERCOMING CHALLENGES IN ORGANISING THE EDUCATIONAL PROCESS IN UKRAINE AND ABROAD

Abstract. *The article reveals the role of self-assessment tools for the digital competence of teachers in Ukraine and foreign countries. The online self-assessment tools used to check the level of digital competence in European countries and in Ukraine are described (EUROPASS, MyDigiSkills and Tsyfrogram). The domestic regulatory framework for monitoring the quality of education is presented, including the assessment of teachers' professional competence in the context of achieving standards. The scientific works of Ukrainian and foreign scientists on the issues of assessing teachers' digital competence, monitoring the quality of education in this context, and international recommendation documents are*

highlighted. The main guidelines for the standards and indicators of the level of digital competence of teachers in accordance with European approaches are presented. The main emphasis of monitoring such self-assessment is on the ability of teachers to support and use the digital educational environment of the school and organise educational, organisational and self-educational activities. The problems faced by teachers when organising distance learning in recent years and the need for professional development are highlighted. The experience of Ukrainian researchers during 2022-2024 regarding the survey of teachers aimed at their needs and identifying the level of digital competence is presented. The scientific novelty of the study lies in proposing a systematic approach to the self-assessment process of teachers' digital competence, and its constant monitoring based on the specified domestic experience. It is proposed to develop mechanisms for applying a systematic approach to monitoring teachers' needs and identifying the level of their digital competence, to carry out constant updating of professional development programmes, taking into account the work of teachers under the constraints and realities of wartime.

Keywords: self-assessment, digital competence, monitoring, teacher, general secondary education institutions.

References

1. Bykov, V., Spirin, O., & Pinchuk, O. (2020). Modern Tasks of Digital Transformation of Education. *UNESCO Chair Journal "Lifelong Professional Education in the XXI Century"*, 1, 27-36. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(1\).2020.27-36](https://doi.org/10.35387/ucj.1(1).2020.27-36) [in Ukrainian].
2. Ovcharuk, O. V., Ivaniuk, I. V., Hrytsenchuk, O. O., Malyska, I. D., & Kravchyna, O. Ye. (2023). *Results of the online survey "Readiness and needs of teachers to use digital tools and ICTs in the context of war: 2023"*. Kyiv. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.25529.34402> [in Ukrainian].
3. Glushkova, T., Gurba, K., Hug, T., Morze, N., Noskova, T., & Trybulska, E. (2022). New technologies in personalisation of STEM and STEAM education - international context. *International Journal of Continuing Engineering Education and Life-Long Learning*, 32(5), 591-615. DOI: <https://doi.org/10.1504/ijceell.2022.125730>.
4. Pisula, E., Pankowski, D., Nowakowska, I., Banasiak, A., Wytrychiewicz-Pankowska, K., Markiewicz, M., & Jórczak, A. (2020). *Teachers in a back-to-school situation during the SARS-CoV-2 pandemic. A survey report conducted from September 10 to October 10, 2020*. DOI: <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/6ZNCCE> [in Polish].
5. Andrade, H. L. (2019). A critical review of research on student self-assessment. *Frontiers in Education*, 4. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2019.00087>.
6. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2023). *On approval of methodological recommendations on certain issues of education in general secondary education institutions under martial law in Ukraine* (Order No. 563, May 15). Retrieved from https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/89142/ [in Ukrainian].
7. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2016). *On approval of the Concept for the implementation of the state policy in the reform of general secondary education "New Ukrainian School" for the period up to 2029* (Decree No. 988-p, December 14). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
8. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *On education* (Act No. 2145-VIII, September 5). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].
9. Verkhovna Rada of Ukraine. (2020). *On full general secondary education* (Act No. 463-IX, January 16). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> [in Ukrainian].

10. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2020). *On the approval of the Procedure for monitoring the quality of education* (Order No. 54, January 16). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text> [in Ukrainian].
11. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2023). *On the approval of the Program for nationwide external monitoring of the quality of primary education* (Order No. 473, April 24). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0473729-23#Text> [in Ukrainian].
12. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2020). *On the approval of Methodological recommendations on the formation of an internal system for ensuring the quality of education in general secondary education institutions* (Order No. 1480, November 30). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1480729-20#Text> [in Ukrainian].
13. Bobrovskiy, M. V., Horbachov, S. I., & Zaplotynska, O. O. (2020). *Recommendations for building an internal system of quality assurance in a general secondary education institution*. Kyiv: State Education Quality Service. Retrieved from https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Serpneva%20conferentcia/Abetka_dlya_Dyrektora_2020_compressed.pdf [in Ukrainian].
14. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021). *On approval of the Concept for the Development of Digital Competencies and approval of the action plan for its implementation* (Decree No. 167-p, March 3). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
15. Carretero Gomez, S., Vuorikari, R., & Punie, Y. (2017). *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. DOI: <https://doi.org/10.2760/38842>.
16. Aliksieiev V. (n. d.). Why teachers criticize the test on the "Diia. Digital Education" portal. *Vseosvita*. Retrieved from <https://vseosvita.ua/c/pedagogy/post/42575> [in Ukrainian].
17. Diia. Education. (n. d.). *Tests*. Retrieved from <https://osvita.diia.gov.ua/digram> [in Ukrainian].
18. Bronin, S. (2023). *DComFra: Digital Competency Framework for Ukrainian Teachers and Other Citizens*. Kyiv: Taras Shevchenko National University of Kyiv. Retrieved from https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/prezentacziya_dcomfra_25.07.2023_s.bronin.pdf [in Ukrainian].
19. European Commission. (2019). *Key competencies for lifelong learning*. Luxembourg: Publications Office. DOI: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>.
20. Europass. (n. d.). *Test your digital skills*. Retrieved from <https://europa.eu/europass/digitalskills/screen/home>.
21. Center for Digital Dannels. (n. d.). *The Digital Competence Wheel. An interactive online tool that maps Digital Competences*. Retrieved from <https://digital-competence.eu/>.
22. FutureDotNow. (n. d.). *The Essential Digital Skills Framework*. Retrieved from <https://futuresdotnow.uk/about-us/the-essential-digital-skills-framework/>.
23. Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). *DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes*. Publications Office of the European Union. DOI: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/115376>.
24. MyDigiSkills. (n. d.). Retrieved from <https://mydigiskills.eu/>.
25. Ovcharuk, O., Hrytsenchuk, O., & Kravchyna, O. (2024). *Monitoring teachers' readiness and needs for using digital tools and ICTs*. Kyiv. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743978/> [in Ukrainian].
26. Ovcharuk, O., Soroko, N., & Shymon, O. (2024). *Self-assessment of teachers' digital competence*. Kyiv. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743738/> [in Ukrainian].
27. Ivaniuk, I. V., & Ovcharuk, O. V. (2021). Problems and needs of teachers in the organisation of distance learning in Ukraine during quarantine caused by COVID-19 pandemic: 2021 research results. *ITLT*, 85(5), 29-41. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v85i5.4669>.